

[Forsvarsministeren.]

det mandskab, der skal tildeles de specielle grene af forsvaret, hvor en videregående teknisk uddannelse og kunnen er en forudsætning. Efter det her foreliggende forslag må det formentlig være således, at de frivillige, der melder sig, selv helt kan vælge, hvor de vil forrette tjeneste. Der må jo ikke kunne udøves nogen art af tvang, når man som det ærede medlem og hans gruppe hylder frivillighedsprincippet konsekvent. Men dette vil igen sige, at man ad frivillig vej skulle kunne skaffe sig de nødvendige teknikere og andre folk med specialuddannelse af civil karakter, der i dag er en absolut forudsætning for, at man kan etablere et brugbart forsvar med de fornødne specialvåben og teknikere — forudsætningen for, at en hær kan have en forsvarlig slagkraft under de i dag herskende forhold.

Da tjenesten efter forslaget altså skal være frivillig, må man gå ud fra, at de, der melder sig, selv kan bestemme, hvilken art af kompagni, våben og værn m. v. de vil tjene. Derved udsætter man sig for den risiko, at enkelte våben bliver stærkt favoriseret til ugunst for andre, som ikke får den nødvendige tilgang. Det er nu engang sådan, at forsvaret har brug for en lang række folk med særlig uddannelse, håndværkere, polyteknikere og andre, som efter behov tildeles de enkelte våben, krigsmaterielforvaltningen, telegraftropperne og ingeniørtropperne. Disse folk vil ikke kunne skaffes til forsvaret, uden at man betaler meget høje lønninger for deres tjeneste. Hvis man her søger at gennemføre frivillighedsprincippet, vil man risikere, at de særlige våben, som har behov for dette specialuddannede personel, overhovedet ikke kommer til at virke. Det turde være ganske udelukket, at tilgangen af frivilligt personel bliver så stor, at man ganske automatisk får de specielle behov dækket ved mandskabets fordeling efter evner, anlæg, uddannelse og kundskaber.

Hvis man ser bort fra — hvad vel ethvert fornuftigt menneske må gøre —, at det skulle være muligt at få alle unge til at melde sig til frivillig militæruddannelse, vil det vel også være sandsynligt, at det personel, der melder sig frivilligt, ikke vil være folk, som på grund af uddannelse, evner og dygtighed er i stand til at placere sig gunstigt i det civile liv med deraf følgende gode lønninger m. v. Man vil i hvert fald risikere, hvad der også alle dage har været et argument mod den hvervede hær, at tilgangen kommer fra folk, som har været i den dårligste trediedel med hensyn til at kunne klare sig selv i

det civile liv, og at det til rådighed værende meneskemateriale derfor bliver af en for dårlig kvalitet. Man vil herved gå glip af den øjensynlige demokratiske fordel, som den nuværende værnepligtsordning frembyder, en ordning, hvorefter alle uanset stand og stilling må gøre deres skyldighed med hensyn til aftjening af værnepligt.

De danske værn er i dag et fuldgældigt udtryk for den danske befolkning, lige så vel som de er et tværsnit af befolkningen. Det vil vore værn ikke blive efter den skitse, som her er opstillet af forslagstillerne. Resultatet vil efter min mening i bedste fald blive et utilstrækkeligt og et uforsvarligt lapperi med den øjensynlige hensigt at lade Danmark slippe billigere igennem end andre lande. Det vil udefra blive opfattet som et forsøg på at skulke sig fra forpligtelser, hvad der efter min mening kan stille Danmark ringe i andre nationers omdømme. Efter min mening må et dansk forsvar efter de af det ærede medlem hr. Viggo Starcke og øvrige forslagstillere angivne retningslinier nærmest karakteriseres som en fare såvel for os selv som for vore allierede indenfor Atlantpagten.

Efter nogle af de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke fremsatte i sin indledningstale, må man vel have lov til at gå ud fra, at en af bevæggrundene til, at forslaget er fremsat i den form, det nu engang har, er et ønske om at spare landet for udgifter. Herom vil jeg gerne gøre et par bemærkninger ud fra den forudsætning, at man går ind på forslagets tankegang, således som den er skitseret. Som det er sagt, synes ordningen kun at gælde for fodfolkets lettere kompagnier. Jeg vil gerne i den forbindelse oplyse, at der ikke i dag bygges kaserner til fodfolket, sådanne kaserner indeholder overhovedet ikke i det nuværende byggeprogram; det omfatter kaserner, som væsentligt er beregnet på artilleri, telegraftropper, ingeniørtropper o. s. v. Ifølge forslagets bemærkninger er det tanken, at de tunge våben og specialkøretøjer skal fordeles på så mange steder som muligt; hvor det er gør ligt, skal de anbringes i bunkers, ovenpå hvilke der kan opføres mindre bygninger, hvori betjeningsmandskabet bor. Det vil sige, at der her bliver tale om ikke alene bunkersanlæg, men også om anlæg af en række små kaserner. Det må formentlig være tanken, at der f. eks. for hvert batteri og tilsvarende for andre specialvåbens vedkommende skal opføres en bunker til anbringelse af skytset og det materiel, der nu engang skal supplere det pågældende skyts. Hvis det er meningen,